

1.

Bilgi Kutucuğu

Kök; bir sözcüğün parçalanamayan, anlamlı, en küçük parçasıdır. İsim ve fiil kökü olmak üzere ikiye ayrılır.

Cumhuriyet Dönemi'nde, demir yolları damar gibi
I
Anadolu'ya yayıldıkça Anadolu'nun yüzüne kan
II III IV
geliyordu.

Numaralanmış kelimelerden hangisinin kökü, türüne göre diğerlerinden farklıdır?

- A) I B) II
C) III D) IV

2. İnsanların bu dünyada mutlu olabilmeleri için çeşitli başarılar elde etmesi gerekir. Başarıları elde etmenin tek yolu zamanı iyi değerlendirerek çalışmak, çabalamaktır. Zamanını iyi değerlendiremeyenler, istediklerini elde edemezler. Çünkü her başarı önce emek, azim ve fedakârlık ister. Bir öğrencinin başarırlı olması için okuluna ve derslerine önem vermesi; okuldan sonra da ders çalışmaya, kitap okumaya, kendisini geliştirmeye devam etmesi gerekir. Tüm bunları yapan öğrenci şüphesiz ki başarıyı elde edecek, böylece mutluluğu da yakalamış olacaktır.

Metni okuyan Ali başarmak ve sonucunda mutlu olmak için bazı çalışmalar yapmaya karar verir.

Metne göre Ali'nin yapacağı çalışmalardan hangisi onu mutluluğa götürmez?

- A) Rehber öğretmenine giderek bir çalışma programı hazırlamak
B) Plan doğrultusunda kararlı, istekli ve düzenli çalışmak
C) Okuldan eve geldikten sonra sadece ders çalışmak
D) Zamanının bir kısmını da okuyarak geçirmek

3.

Kekik: Güneşli yerleri seven, genellikle çorak topraklarda ve dağlık yerlerde yetişen bir bitkidir. Boyları 15 - 40 cm arasındadır. Çiçekleri geriye doğru çan şeklinde; pembe, eflatun veya beyaz renktedir. Anadolu ve Trakya'da çok yetişir. Mayıs-eylül aylarında çiçek açan, çok dallı, odunsu ve küçük çalimsi bir bitkidir. Yaprakları 1 cm kadar uzunlukta ve kısa saplıdır. Memleketimizde 37 kekik türü bulunmaktadır. Kekiğin sarımsı renkte uçucu bir yağı vardır. Sabah içilen kekik çayı gün boyu zindelik verir. Soğuk algınlığı, nezle, boğaz ağrıları ve kuru öksürüğün atlatılmasında yararlı olur.

Metinde hangi sorunun cevabı yoktur?

- A) Kekiğin sağlığa faydaları nelerdir?
B) Hangi aylarda çiçek açar ve çiçekleri hangi renktedir?
C) Hangi toprakta ve nasıl bir ortamda yetişir?
D) Hasadı hangi aylarda yapılmaktadır?

4.

Bilgi Kutucuğu

Kurgu, gerçeğin zihinde yeniden şekillendirilerek anlatılmasıdır. Anlatılanlar masallarda olduğu gibi hayal ürünü olabilir. Ya da televizyonda yayımlanan diziler gibi gerçekte yaşanmış veya yaşanabilecek bir durumun, bir olayın değişmiş hâli de olabilir.

Verilenlerden yola çıkarak hangi seçeneğin kurgu olduğunu söyleyebiliriz?

- A) Hava durumunu sunan spiker, önümüzdeki günlerde hava sıcaklığının yükseleceğini ve yalancı bahar yaşayacağımızı söyledi.
B) İlimizde Kızılay'ın başlattığı Kan Bağıışı Kampanyası büyük ilgi gördü. Bağışçı olmak isteyenler uzun kuyruklar oluşturdu.
C) Yapılan bir araştırma sonucuna göre spor yapan çocukların, bedensel ve ruhsal olarak daha sağlıklı olduğu belirlendi.
D) Elindeki kitabı bırakıp hızla pencereye koştu. Gelen bu gürültünün kaynağını anlamak için cama yapıştı ve etrafı kolaçan etti.

5. Memleket isterim

Gök mavi, dal yeşil, tarla sarı olsun;
Kuşların çiçeklerin diyarı olsun.

Altı çizili dizedeki ifadeyi en iyi anlatan seçenek hangisidir?

- A) Ülkemizin her yanı hayvanların ve bitkilerin doğal yaşam alanı olmalıdır.
- B) Şehirlerde yalnız hayvanlar için yaşam alanları oluşturulmalıdır.
- C) Yaşadığımız yerlerdeki parklarda oyun aletleri çoğaltılmalıdır.
- D) Bitkiler ve hayvanlar sadece dağlarda varlıklarını sürdürmelidir.

6. Musa emmi çevrenin en çalışkan insanıydı. Herkesin imrenerek baktığı bahçesinin yerini yıllar önce çok az paraya almıştı. Burası dağ, bayırdı o zaman. Bu arazinin kimse yüzüne bile bakmamıştı. Musa emmi gece gündüz, yaz kış demeden çalışmıştı. Taş kırmış, kök sökmüştü. Kuyular kazmış, sular çıkartmıştı. Her cins has meyve fidanı dikmişti. Kısa sürede yeşertip meyveye durdurmuştu. Herkesin hayran hayran baktığı bir bahçe olmuştu.

Bu metni en iyi anlatan atasözü hangisidir?

- A) Bugünün işini yarına bırakma.
- B) Bakarsan bağ olur, bakmazsan dağ olur.
- C) Yazın başı pişenin, kışın aşı pişer.
- D) Üzüm üzüme baka baka kararır.

7. Bir yapıya konmayan taşları ben taş saymam.
Kitaba eğilmeyen başları ben baş saymam.
Okumadan yazmadan geçen ömrü yaş saymam.
Kitaplar geleceğin ışıklı bir yoludur.
Kitaplar yükselişin kanadıdır, koludur.
Evrenden habersizdir kitapsız kalan insan.
Çok okuyan çok bilir, yarını parlak olur.
Okuyanın yarını alnı gibi ak olur.

Şiirin konusu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kitap okumanın çocuk eğitimindeki yeri
- B) Kitap okumanın kültürümüze katkısı
- C) Kitap okumanın sanata katkısı
- D) Kitap okumanın önemi

8. Soru sormakla başlar ilk bilinçlenme. Sorularla çevresini, insanları, dünyayı keşfeder çocuk. Neler sormaz ki... Ver karşılığını verebilirsen. Zamanla eğitim ve öğretimle sorular derinleşir. Yanıtlamak güçleşir.

Metnin ana fikri aşağıdakilerden hangisidir?

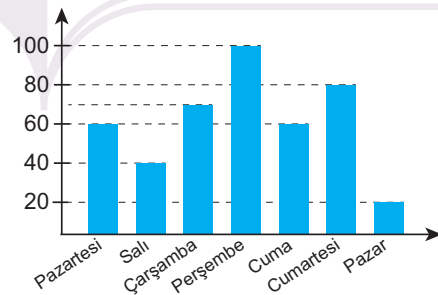
- A) Anne ve babalar çocukların sorularına bıkmadan cevap vermelidir.
- B) Çocukların gittikçe zorlaşan soruları karşısında hazırlıklı olmalıyız.
- C) Çocuklar sürekli sorar, öğrenir; büyüdükçe soruların kalitesi artar.
- D) Öğrenciler anlamadıklarını öğretmenlerine hemen sormalıdır.

9. (I) Eflatun Cem Güney, 1896 yılında, Hekimhan'da doğdu. (II) Geleneksel halk hikâyelerimizi ve masallarımızı hem derledi hem de yazdı. (III) Yüksekokulu Sivas'ta bitirdikten sonra, Konya Öksüzler Yurdu'na Türkçe öğretmeni olarak tayin oldu ve Anadolu'nun birçok yöresinde öğretmenlik yaptı. (IV) Öğüt gazetesinde görev yaparken bir taraftan da aydınlar tarafından çok beğenilen İrşat dergisini çıkardı.

Numaralanmış cümlelerden hangisi öznel-lik-nesnellik yönünden farklıdır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

10. Bu grafik Ayşe'nin bir hafta boyunca her gün kaç sayfa kitap okuduğunu gösterir.

Grafikle ilgili verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) Ayşe, çarşamba günü cumartesi gününe göre daha az kitap okumuştur.
- B) Hafta sonu okuduğu sayfaların toplamı perşembe günü okunan sayfalardan fazladır.
- C) Ayşe'nin pazartesi ve cuma günleri okuduğu sayfa sayısı aynıdır.
- D) Ayşe'nin salı ve cuma günü okuduğu sayfaların toplamı en az okuduğu günden 80 sayfa daha fazladır.

11, 12 ve 13. soruları aşağıdaki metne göre cevaplandırınız.

Burdur ilinin Ağlasun ilçesine bağlı Mamak köyünde toprak kap üretimi köyün kuruluşundan beri varlığını sürdürmektedir. 19

ve 20. yy.da en verimli çağını yaşamıştır. 1970'li yıllara kadar köy halkının yoğun olarak sürdürdüğü bir faaliyet olan çömlekçilik, bu tarihten sonra yavaş yavaş terk edilmiştir. Bugün halen geleneksel yöntemlerle üretilen ve sadece iki kişi tarafından sürdürülmeye çalışılan çömlekçilik, gün geçtikçe önemini kaybetmektedir. Ne yazık ki şu anda yok olma aşamasındadır. Diğer geleneksel el sanatlarımız gibi çömlekçilik de teknolojiye yenik düşmüştür. Oysa kültürümüzü oluşturan bu gibi değerlerimizi gelecek kuşaklara tanıtarak onların yaşamasını sağlamak kırsaldaki üretim faaliyetlerini destekler. Bunlar yaşarsa kültürümüz yaşar. Biz yaşarız.

11. Metne göre yazar neyden şikâyet etmektedir?

- A) Mamak köyünde çömlekçilik bir zamanlar asıl geçim kaynağı imiş.
- B) Diğer geleneksel el sanatlarımız gibi çömlekçilik de günümüzde yok olmak üzeredir.
- C) Mamak köyünün kuruluşundan beri çanak ve çömlek atölyeleri varlığını sürdürmektedir.
- D) Köyün toprak yapısının çömlekçiliğe elverişli olmamasından dolayı üretim azalmıştır.

12. Metinde altı çizili olan "yaşamak" sözcüğü hangi seçenekte metindeki anlamıyla kullanılmıştır?

- A) Balıklar suda yaşar onun için denizlerimizi kirletmemeliyiz.
- B) Köyde yaşamak kolay değildir; çalışmak ister, alın teri ister.
- C) Milli değerlerimiz hep yaşayacak, onları hiç unutmayacağız.
- D) Balkan Savaşı'nın bütün acılarını yaşamış bir ailenin kızıydı.

13. Metinde geçen "çömlekçilik" kelimesiyle ilgili verilen bilgilerden hangisi doğrudur?

- A) Hiç yapım eki almamıştır.
- B) Birden fazla yapım eki almıştır.
- C) Bir tane yapım eki almıştır.
- D) Kelimenin kökü fiil köküdür.

14. Türkçe Öğretmeni bugünkü dersinde büyük harflerin kullanıldığı yerleri anlattı. Kurallardan dört tanesini tahtaya yazdı:

- ☒ Mahalle, meydan, bulvar, cadde, sokak adlarında geçen mahalle, meydan, bulvar, cadde, sokak kelimeleri büyük harfle başlar.
- ☒ Kurum, kuruluş ve kurul adlarının her kelimesi büyük harfle başlar.
- ☒ Dil ve lehçe adları büyük harfle başlar.
- ☒ Kişi adlarından önce ve sonra gelen unvanlar, saygı sözleri, rütbe adları ve lakaplar büyük harfle başlar.

Bu kurallarla ilgili öğrencilerin örnek vermelerini istedi:

Ali: Arkadaşım Yunus Emre Mahallesi'nde oturuyor.

Asya: Kardeşim İngilizce öğrenmek için kursa yazıldı.

Arif: Dr. Ahmet Bey 25 Nisan'da konferans verecek.

Ayla: Cumhuriyet Bayramı yeni okulumuzda kutlanacak.

Hangi öğrencinin verdiği örnek, öğretmenin tahtaya yazdığı kurallarla ilgili değildir?

- A) Ali
- B) Asya
- C) Arif
- D) Ayla

15. İnsanların isteklerine daha küçük yaşlardan itibaren mantıklı sınırlar çizilmezse onlar büyüdükleri zaman evvela olmayacak şeyleri ister. Sonra da yapamayacakları şeyleri istemekten kendilerini alamazlar. Çocuklarınızın bedbaht olmasını istemezseniz onları daha küçük yaşta elde edebilecekleri şeyleri istemeye alıştırmınız. (Bedbaht: Talihsiz)

Metinde hangisinin örneği vardır?

- A) Amaç-sonuç
- B) Sebep-sonuç
- C) Koşul-sonuç
- D) Abartma

16. Öğretmen öğrencilere öğrendiğimiz edebi türlerin özelliklerini söyleyin, demiştir. Her öğrenci farklı bir türün özelliğini söylemiştir:

Ayşe: Yaşanmış ya da yaşanması mümkün olan olaylar anlatılır.

Selma: Olağanüstü olaylar anlatılır. Mutlu sonla biten ve iyiler her zaman kazanır.

Turgut: İnsan dışındaki varlıklara insana ait özellikler verilir, okuyucuya ders vermek amaçlanır.

Kadir: İlgi çekici olayları, televizyon, gazete gibi kitle iletişim araçları aracılığıyla halka duyurmak amacıyla yazılan yazılardır.

Öğrencilerden hangisi hikâye türünün özelliğini söylemiştir?

- A) Ayşe
B) Selma
C) Turgut
D) Kadir

17. Yıllar boyu insanoğlu Ay'da olup bitenleri merak etti. Zaten bugün bildiklerimizin, öğrendiklerimizin çoğu bu merak duygusundan kaynaklanıyor. Her gece Ay gökyüzünden insanoğluna göz kırpyordu. Ancak hiç kimse oralarda başka canlıların yaşayıp yaşamadığını bilmiyordu.

Metinle ilgili verilenlerden hangisi doğrudur?

- A) Sadece kişileştirme vardır.
B) Sadece benzetme vardır.
C) Hem kişileştirme hem de benzetme vardır.
D) Ne kişileştirme ne de benzetme vardır.

18. Bu anlatacaklarımı kulak ardı etmeyin. Tek başınıza ormanda dolaşmayın. Yanınızda yetişkinler bile olsa kaybolma olasılığınız var. Ormanda geziye çıkarken yanınızda yeterli su, enerji verecek çikolata gibi yiyecekler, soğuğa ve yağmura karşı giyecek, güneşten koruyacak şapka ve yönünüzü bulmada yardımcı olacak pusula olsun.

Altı çizili deyimın anlamı hangi seçenekte doğru verilmiştir?

- A) Söylenenleri dikkate almak
B) Söylenenlerden ders çıkarmak
C) Söylenenleri duymaya çalışmak
D) Söylenenleri belli etmeden dinlemek

19. Atatürk Ortaokulu Gezi Kulübü farklı illere gezi düzenleme kararı aldı. Doğa güzellikleri ve yeşilli sevenler için Rize'ye, tarihi eserleri görmek için İstanbul'a, Akdeniz'de tekne turuna katılmak için Antalya'ya ve iklimin etkisiyle oluşmuş doğal güzellikleri görmek için Nevşehir'e gidilecektir.

Rize ve İstanbul'a birinci dönem, Antalya ve Nevşehir'e ikinci dönem gidilecektir. Her iki dönemde de hangi ayda, nereye gidileceği şehirlerin adlarının alfabetik sırasına göre yapılacaktır. Öğrencilerin rahat bir ortamda gezmeleri hava şartlarına dikkat edileceği bunun için birinci dönem ekim ve kasım aylarında, ikinci dönem ise nisan ve mayıs aylarında yapılması kararlaştırıldı.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi kesin olarak söylenebilir?

- A) Tarihi eserleri görmeye kasım ayında gidilecektir.
B) Tekne turu mayıs ayında yapılacaktır.
C) Doğal yollarla oluşmuş güzelliklerimiz nisandan sonraki ayda görülecektir.
D) Ormanları, dağları ve göllerimizi görmeye ekim ayında gidilecektir.

20. Yay ayraç içerisindeki noktalama işaretlerinden hangisi yanlış kullanılmıştır?

- A) Tren yağmurlu bir günde saat 09 (:):15'te kalktı.
B) Fırtınadan(,) soğuktan ve karanlıktan etkilen-dim.
C) Aydın(-)İzmir yolu bu ay tamamlanacakmış.
D) Ordular! İlk hedefiniz Akdeniz'dir, ileri (!)

Çalışmada Emeği Geçen Öğretmenlerimiz

Duygu KARADAŞ

Fatma Banu DENİZ

İsmail GÖK

Selda YILMAZ

Selma AYAZ

Sevgi TOKA

Hasan AYYILDIZ

Bu çalışma Isparta İl Milli Eğitim Müdürlüğü Ölçme Değerlendirme Merkezi tarafından hazırlanmıştır.